

Nadodrzański Oddział Straży Granicznej

<https://nadodrzański.strazgraniczna.pl/nad/komenda/historia/historia-siedziby/8941,Historia-kompleksu-budynkow-Komendy-Nadodrzańskiego-Oddziału-Straży-Granicznej-w.html>
18.06.2026, 04:25

Historia kompleksu budynków Komendy Nadodrzańskiego Oddziału Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim

Elżbieta Kojtych
19.12.2009

52 Regiment Piechoty został utworzony na podstawie zarządzenia o reorganizacji pruskiej armii 16 lutego 1860 roku - "Landwehr Abrelung" - wojsko z poboru krajowego.

W dniach 7 i 8 maja 1910 roku powstały w Krośnie Odrzańskim I Batalion Pułku 52 Regimentu Piechoty obchodził uroczystości 50-lecia.

Nowe koszary wybudowane zostały na terenie majątku "Kamień" w latach 1909-1910. Całkowite zakończenie budowy i oddanie do użytku nastąpiło w dniu 30 września 1911 roku. Był to pierwszy kompleks koszarowy w Krośnie Odrzańskim, nazwany przez mieszkańców Alvenslebenkaserne.

W niedzielę 9 sierpnia 1914 roku batalion opuścił koszary i skierowany został na front do Francji, w składzie stacjonującego w Berlinie 52 Regimentu. Dnia 18 grudnia 1918 roku Regiment w skład, którego wchodził batalion wrócił do Berlina. Jeszcze tego roku 28 grudnia został zdemobilizowany i rozwiązany.

Kompleks przejęty na własność przez miasto stał pusty. W związku z tym, że utrzymanie go stwarzało dodatkowe wydatki - w 1922 roku zostaje sprzedany spółce z Berlina oraz prywatnym osobom z Zielonej Góry i Głogowa za sumę 4 mld. marek papierowych. Postępująca inflacja była tak wielka, że wartość ich w następnym roku była równa 80 tys. raichsmarek. Z ówczesnych dokumentów wynika, że transakcja dokonana w 1922 roku - sprzedaż koszar - była najbardziej nieudaną transakcją handlową w historii miasta.

Byłe koszary nabywcy zamienili na zakłady rzemieślnicze, z których największy to zakład wytwarzający wiklinowe kosze.

Od 29 listopada 1945 roku obiekt przejmują jednostki Wojsk Ochrony Pogranicza. Tak o tym dniu czytamy w meldunku do przełożonych, cyt (...) *"29 listopada był nie lada przeżyciem dla krośnieńskiego społeczeństwa. W dniu tym witano obejmujący trudną i odpowiedzialną służbę graniczną 2 Oddział WOP. Miasto przybrało odświętny wygląd. W girlandach zieleni łopotały biało-czerwone chorągwie narodowe. Mimo niepogody mieszkańcy miasta wylegli na ulice, by powitać polskiego żołnierza, by powierzyć mu i*

zaufać bezpieczeństwo Państwa i osobiste. Przebieg uroczystości był nader podniosły. Wkraczającym oddziałom dzieci szkolne wręczały olbrzymie naręcza kwiatów, a z trybuny rozlegały się przemówienia powitalne. (...). W odpowiedzi przedstawiciel wojska podziękował miastu za serdeczne powitanie stwierdzając, że żołnierz polski wie czego oczekuje od niego społeczeństwo i kredyt zaufania, którym go darzy zostanie spłacony bez reszty."(...).

We wrześniu 1946 roku 2 Oddział Wojsk Ochrony Pogranicza przemianowany zostaje na Poznański Oddział Wojsk Ochrony Pogranicza nr 2. W kwietniu 1948 roku na jego bazie powstaje 10 Brygada Wojsk Ochrony Pogranicza, w 1950 roku przemianowana na 9 Brygadę Wojsk Ochrony Pogranicza. W 1958 roku zmienia nazwę na 9 Lubuską Brygadę Wojsk Ochrony Pogranicza.

W 1976 roku powstaje Lubuska Brygada WOP, a w listopadzie 1989 roku zostaje rozformowana. Lewy odcinek na Nysie Łużyckiej przekazany zostaje Łużyckiej Brygadzie WOP w Lubaniu Śląskim, natomiast prawy odcinek na Odrze - Pomorskiej Brygadzie WOP w Szczecinie. Na bazie dowództwa Lubuskiej Brygady WOP w listopadzie 1989 roku powstaje Ośrodek Szkolenia WOP w Krośnie Odrzańskim.

Zarządzeniem nr 47 Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 16 maja 1991 roku w sprawie zorganizowania Straży Granicznej i rozformowania WOP - powstaje Lubuski Oddział Straży Granicznej w Krośnie Odrzańskim. Ochronia on odcinek byłej Lubuskiej brygady WOP.

Z dniem 1 czerwca 2009 roku Lubuski Oddział Straży Granicznej przemianowany zostaje na Nadodrzański Oddział Straży Granicznej.